

Redakcja i indeks osób Krystyna Petryk
 Korekta i indeks postaci Krzysztof Smólski

Projekt graficzny i łamanie Robert Oleś /d2d.pl
 Ilustracje na okładce *Týr i Fenrir*, il. z osiemnastowiecznego rękopisu SÁM 66
 (*Stofnun Árna Magnússonar á Íslandi*); Sebastiano Ricci, *Mucius Scaevola*

Wydanie publikacji dofinansowane przez
 Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

© Copyright by Dariusz Seweryn, 2014

© Copyright by Instytut Badań Literackich PAN, 2014

ISBN 978-83-61757-58-0

Druk i oprawa Omegapress Sp. z o.o., ul. Szosowa 12, 41-203 Sosnowiec

Stosowane skróty	9
Dwa klasycyzmy	11

Część pierwsza

Rozdział I Adaptacja	21
1. Dwoista tożsamość	21
2. Opatrzność i kuźnia Welanda	29
3. Kronika migracji bogów	31
4. „...nie byli demonami”. Teomachia jako historia narodowa	36
Rozdział II Konceptualizacja	47
1. Szkoła Euhemera: mit w roli źródła historycznego	47
2. Świt i zmierzch komparatystyki solarnej	52
3. Komparatystyka w drugim podejściu	64
4. Jeden fakt, jedna hipoteza	69
Rozdział III Rekonstrukcja	74
1. Indoeuropejskie triady	74
2. Mit i rytuał. Ofiara mutylacyjna	85
3. Grzechy wojownika	92
4. Wojna założycielska	104
Rozdział IV Transpozycja	123
1. Epickie zwierciadło: <i>Othinus</i> i <i>Hadingus</i>	123
2. Narodziny Rzymu	141
3. Sukcesywna kreacja i początek dziejów	150
4. Głupiec i bohater	159

Rozdział V	Rewindykacja	170	Rozdział V	„O umarłych tylko dbam”. <i>Lilla Weneda</i>	362
1.	Solarny heros klasycyzmu	170	1.	Mitografia w procesie literackim	362
2.	„Przynieście mi głowę Macphersona”	176	2.	Między komunałem a sofizmatem	369
3.	Feniańskie dziedzictwo	185	3.	Rycerze i monstra	382
4.	Grenadierzy w Morwenie	192	4.	„Na łuku moim kładź zatrute strzały”	390
Rozdział VI	Degradacja	199	5.	„Będziesz ty jak płaczka wyła nad sobą...?” Świąta <i>tricksterka</i>	401
1.	„Pieśń nie uszła cało”	199	6.	„Idą trupy!”	415
2.	„Słowianie tylko naśladowali...”	212	7.	„Będziesz teściem królowica”. Dziedzictwo mistrza Wincentego	432
3.	Piekło folkloru. Krąg pierwszy	224	8.	„Staniesz się łupem demonów”. Konwencja nekromantyczna	449
4.	Piekło folkloru. Krąg drugi	229	9.	Obrona Euhemera. Mitologia i filologia, czyli synchronia i diachronia	455
Rozdział VII	Restytucja	235	Część trzecia		
1.	Niwelacja i emancypacja	235	Rozdział I	Potrójna śmierć	467
2.	Włócznia Odyna w cesarskiej dłoni	241	1.	Dziady na moskiewskich błoniach	467
3.	Teologia eposu	250	2.	Fikcja genezy i tanatyczny patriotyzm	471
4.	Chatki na Palatynie	260	3.	„Turpiter occisus” William Wallace	475
Część druga			4.	Ofiara – wina – zagłada. Od rytuału do toposu	477
Rozdział I	W poszukiwaniu słowiańskiej tożsamości	267	5.	„Vivus a vermibus devoratus”. <i>Mäusesturmsagen</i>	485
1.	Ideologiczna genealogia	267	6.	„...usiadł na tronie i zniknął”. Symbolika depozycji	490
2.	Między teorią a praktyką	269	7.	„Sowy, puchacze, kruki”. Romantyczne <i>vermes</i>	497
3.	Romantyczna <i>Księga podbojów</i>	285	8.	„Jęk ze świata umarłych”. Tradycja i gradacja	502
4.	„Sztandar sarmacki na krańcach Europy”	291	9.	Etymologia toposu	507
5.	Ideologia i mitologia	301	10.	Trzy ptaki, jeden grzech	511
Rozdział II	„Wanowie, czyli Słowianie”	305	11.	Βασιλῆος ἀμύμονος. Królewska prawda	516
1.	Pax Slavica Imperialis	305	12.	Król Polaków	521
2.	Celtycka konkwista	315	Rozdział II	Potrójna wina – fabularne echa	525
Rozdział III	Remitologizacja pradziejów	327	1.	„So will ich meine Lust doch büßen”. Grzechy łowieckie	525
1.	Oświeceniowy „duch zniszczenia”	327	2.	„Winna jest śmierci”. Akt oskarżenia w <i>Balladynie</i>	533
2.	Mit w trzech redakcjach	333	3.	„Do piekła należę”. Czyny pierwszego Króla-Ducha	536
Rozdział IV	Zagadka Wenedów	342	Rozdział III	Literatura formularna	540
1.	De origine et situ Venetorum – od Homera do Jordanesa	342	1.	Interludium – Indoeuropejskie „barwy klubowe”	540
2.	Etnos jako topos	351	2.	Indoeuropejska poetyka historyczna i opisowa	544
3.	Piękna Wendyjka	358	3.	Mit i formuła	551
			4.	Drzewo i skała	555
			Indeks osób		559
			Indeks postaci mitologicznych, legendarnych i literackich		567